

[Bracher.]

gået ud over de mindre lavprisselskaber herhjemme, som hidtil har eksisteret af de stores nåde, men som nu har fået dødsstødet.

En af vort partis gode folk har følt det på sin krop. Han er efter mange års god tjeneste afskediget fra en betroet post i et af disse selskaber, og det er ikke sket nu, men for flere måneder siden. I et indlæg i vort parti-blad, Idé-Politik, skriver han:

„I første halvdel af 1973 begyndte de multinationale olieselskabers filialer i Danmark at opsigte deres leveringsforpligtelser over for de større kunder, samtidig med at selskabernes sælgerstabe... fik forbud mod at engagere sig med storforbrugere, entreprenører, vognmænd osv. I samme periode præsenterede tv-aktuelt det ene filmklip efter det andet fra lukkede servicestationer.“

Det var altså ikke noget, der begyndte med krigen i Mellemøsten eller havde det mindste med den at gøre, men et direkte indgreb fra de store selskabers side.

Det er som sagt nok et forhold, det var værd at undersøge nøjere: hvad er den egentlige årsag til krisen?

Nu vil SF oprette et statsligt olieselskab for at komme disse forhold til livs. Vi tror ikke uden videre på, at et statsselskab skulle kunne klare denne situation. Vi har mange erfaringer herhjemme gående ud på, at såvel kommunale som statslige selskaber ikke er billigere i drift end private, tværtimod. Det fører til nye, høje stillinger, større administration og mindre effektivitet.

Kristeligt folkeparti har på sit program et ønske om at støtte det frie erhvervsliv ved samarbejde mellem arbejde og kapital. Vi er ikke direkte imod statslige selskaber, hvis de drives i konkurrence med de private, men vi er imod enhver form for statsmonopol, og vi er bange for, at et statsselskab vil kunne true de private selskabers eksistens. Hellere vil vi gøre noget for de mindre, nationale olieselskaber herhjemme, så de kunne komme på fode igen. Fortsætter udviklingen, vil de være nødt til at stoppe og sætte deres folk på gaden.

Nu var jeg lige så glad for hr. Gerstrøms optimisme, men hr. Morten Lange forvandlede den altså til pessimisme. Nu får vi se, hvordan det går med disse selskaber.

Vi afviser altså ikke helt det foreliggende

forslag fra SF, men er villige til at være med i en behandling af det i et udvalg.

Når det gælder kommunisternes forslag om løsning af energikrisen, finder vi det helt uacceptabelt. Vi har ingen tro på, at man kan løse den nuværende krise ved en nationalisering. Det vil skabe store ændringer i vort samfund, og det er der sikkert ingen basis for i befolkningen. Det vil også være i strid med internationale aftaler, så vi må helt afvise det.

Knud Jespersen (DKP):

Ja, jeg kan jo ikke takke for velvillig behandling af det forslag, vi har fremsat. Det havde jeg nu heller ikke forventet, for den omsorg, der indtil nu har præget et flertal i folketinget over for forbrugerne og for at beskytte dem imod oliemonopolernes afpresning, har været at finde på et meget lille sted.

Man kan altså heraf uddrage to konklusioner: enten er vores forslag fuldstændig forkert, eller også er der en fuldstændig forkert sammensætning af folketingets flertal. Jeg vælger den sidste konklusion, fordi jeg nemlig fastslår, at vores forslag er rigtigt. Det har planer om at gribe direkte ind i den energisituation, der er, ophæve de svindelagtige manøvrer eller beskytte borgerne imod disse svindelagtige manøvrer, som foretages fra monopolernes side.

Over for dette prøver man på at gøre opmærksom på, at situationen er sådan, at hvis man vedtog vores forslag, fik vi ingen naturgas; som hr. Svend Haugaard så charmerende omtalte det, ville der ikke være meget gas i dette forslag ud over det, der var i typerne.

Sagen er jo, at mange i denne sal har sidet i mange år og næsten optrådt som Mark Twain, da han talte om vejret, men ikke gjorde noget ved det. Man har aldrig haft en energipolitik i Danmark. Man har talt om den, og så har man overladt til monopolerne at gøre alt ved det, og det vil man altså blive ved med.

Jeg må sige for at undgå misforståelser, at naturligvis støtter vi — det ligger også i hele den atmosfære, den ånd, der er i vort forslag — forslaget om et statsligt olieselskab. Men når vi stiller et energipolitisk program op eller hovedlinjer deri, er det simpelt hen for at prøve at give Danmark